

การเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

The Enhancement of Student Bullying Behavior Management Skills for Advisor Teachers Through Group Behavioral Therapy

นุจรี หล่อวิจิตร*, สมพงษ์ ปันหูน, เพ็ญภา กุลนภาดล

Nutcharee Lorwichit, Sompong Panhoon, Pennaoha Koolnaphadol

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี 20131

Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University,

Chonburi 20131 Thailand

*Corresponding author E-mail: 64920653@buu.go.ac.th

(Received: February 24 2025; Revised: April 6 2025; Accepted: April 29 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมต่อการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดจันทบุรีที่มีความสมัครใจเข้าร่วมวิจัยจำนวน 20 คน แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา และโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งประกอบด้วยการปรึกษา 10 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 60-90 นาที ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบคู่โดยใช้วิธีบอนเฟอร์โรนี

ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่ปรึกษาในกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาได้

คำสำคัญ : การรังแกกัน; การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม; ทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียน; ครูที่ปรึกษา

Abstract

This research article is a quasi-experimental research aimed to study the effects of behaviorist counseling on enhancing bullying behavior management skills among students. The sample consisted of 20 advisors in one of a school in Chanthaburi Province who volunteered to participate in the research. The participants were divided into two groups: 10 were in the experimental group while 10 were in the control group. The research instruments were the student Bullying Management Skills Assessment and the Student Bullying Management Skills Development Program for Counselors, which consisted of 10 counseling sessions lasting approximately 60–90 minutes in each time. Data were analyzed by descriptive statistics and repeated measures variance: with one between-group and one within-group variable. When differences were found, the pairwise means were compared by using the Bonferroni method.

The results revealed that the counselors who received behaviorist theory counseling in the experimental group had significantly higher scores on bullying behavior management skills than the control group in the post-experimental and follow-up periods at .05 level. Additionally, advisors in the experimental group had higher scores on bullying behavior management skills of students in the post-experimental and follow-up periods than in the pre-experimental periods at .05 level. In conclusion, behavioral theory group counseling can enhance Student bullying management skills for counselors.

Keywords : Bullying; Group Behavioral; Therapy Student Bullying Management Skills; Advisor Teacher

บทนำ

การรังแกกัน (Bullying) เป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรง ในสถานศึกษา การรังแกกันนั้นมีหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็น การทุบตี ซึ่งส่งผลทางกายภาพ หรือการด่าทอ เสียดสี เหยียด ในรูปแบบต่าง ๆ ล้อเลียนปมด้อยของคนที่ต้องการกลั่นแกล้ง ซึ่งส่งผลต่อสภาพจิตใจอย่างมาก จากบทความของกรมสุขภาพจิต ซึ่งพูดถึงประเด็นเด็กรังแกกันในโรงเรียนได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบว่าการรังแกกันหรือล้อเลียนกันในโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นการปลุกฝังเด็กเรื่องความรุนแรง การทำร้ายกัน มีผลกระทบต่อเด็ก ทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งผู้ถูกรังแกและผู้รังแกผู้อื่น ในด้านอารมณ์ จิตใจ ร่างกายและคุณภาพชีวิตในระยะยาว นักเรียนที่ถูกรังแกมักเครียด บางรายเป็นโรคซึมเศร้า มีปัญหาการเข้าสังคมจนโต หากถูกกดดัน รุนแรงหรือเรื้อรัง จะนำไปสู่การทำร้ายคนอื่นเพื่อแก้แค้น หรือ ทำร้ายตนเองรุนแรงถึงฆ่าตัวตาย ขณะที่นักเรียนที่รังแกคนอื่น เมื่อทำบ่อยครั้งจนกลายเป็นนิสัยเคยชิน จะมีปัญหาบุคลิกภาพแบบใช้ความก้าวร้าว ความรุนแรงต่อผู้อื่น ความรู้สึกผิดน้อย ใช้ความรุนแรงในแก้ปัญหา เป็นอันธพาล เป็นอาชญากรได้ สังคมจึงต้องช่วยกัน ใส่ใจ เร่งสร้างวัฒนธรรมเรื่องความปลอดภัยทั้งที่บ้านและโรงเรียน เพื่อลดการสูญเสียคุณภาพประชากรในสังคมที่เกิดจากผลกระทบ ปัญหาในในระยะยาว (เจาะลึกระบบสุขภาพ, 2561) ข้อมูลของกรมสุขภาพจิต เมื่อปี 2561 เปิดเผยว่า เด็กนักเรียนไทยโดนกลั่นแกล้ง ในโรงเรียนปีละประมาณ 600,000 คน โดยคิดเป็นอัตราส่วน ประมาณ 40% ติดอยู่อันดับ 2 ของโลกที่มีเด็กนักเรียนโดนกลั่นแกล้ง ในโรงเรียน โดยเป็นรองจากประเทศญี่ปุ่น (กรมสุขภาพจิต, 2563)

แนวทางในการเสริมสร้างทักษะครูที่ปรึกษาในการจัดการ พฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียน คือ กระบวนการให้การปรึกษา แบบกลุ่ม โดยผู้วิจัยยึดแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theory) การให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมซึ่งเป็นการ จัดสภาพการเรียนรู้ใหม่ มีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งเน้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยมีแนวคิดในการพิจารณาบุคลิกลักษณะ และหลักการที่ว่ามนุษย์นั้นสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองหรือ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ พฤติกรรมของบุคคลได้มาจากการเรียนรู้ ไม่ได้ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ดังนั้นจะต้องเข้าใจที่มาของ พฤติกรรม และใช้หลักการเรียนรู้วิธีเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล การให้การปรึกษาไม่ได้จัดทำเฉพาะในห้องให้การปรึกษาเท่านั้น แต่จัดในสิ่งแวดล้อมอื่นด้วย ซึ่งกระบวนการให้การปรึกษาช่วยให้ ผู้รับการปรึกษามองเห็นปัญหาและเห็นในพฤติกรรมที่จะต้อง ปรับปรุงแก้ไข ตั้งเป้าหมายที่สามารถวัดความก้าวหน้าได้ โดย พฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวเนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน ดังนั้น จึงสามารถคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลได้และถ้าสามารถควบคุม เหตุการณ์เหล่านั้นได้ก็จะสามารถควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ได้ เช่นกัน จากงานวิจัยของ B.F. Skinner, Pavlov, และ John B.

Watson พบว่า ทฤษฎีนี้มีหลักการว่า เมื่อพฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ วิธีการดำเนินการจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ใหม่โดยใช้หลักการ แนวความคิดที่สำคัญ คือ การวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำ การวาง เงื่อนไขแบบคลาสสิก การเรียนรู้ทางสังคมและธรรมชาติของการ เสริมแรง โดยมีเทคนิคที่สอดคล้องกับแนวคิด เทคนิคที่ใช้ในการ ให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม เพื่อให้บรรลุกับเป้าหมายสามารถ เลือกใช้ตามความเหมาะสมของลักษณะเทคนิคในการให้การปรึกษา ตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมดังกล่าว (ดวงมณี จงรักษ์, 2549) ผู้วิจัย ได้นำมาใช้ในการให้การปรึกษากลุ่มเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3 เทคนิค คือ เทคนิคการผ่อนคลาย (Muscle Relaxation) เทคนิค การเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcement) และเทคนิค การให้ตัวแบบ (Modelling) จากงานวิจัยของ อูสมาน สะอิด (2563) เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้ แนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้พบว่า โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่ม โดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน หลังการทดลองมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ลดลง ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎี พฤติกรรมนิยมนี้มาใช้ในการปรึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการ พฤติกรรมการรังแกกันของครูที่ปรึกษาที่จะส่งผลให้จำนวนของ การรังแกกันในโรงเรียนนั้นมีจำนวนที่ลดลงเช่นกัน (พสุ วุฒินันท์, นานาณางค์ โพธิ์ไพจิตร, 2564)

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรม การรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ในต่างประเทศมีงานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันการรังแกกันแต่ยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับการให้การปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษา ส่วน ในประเทศไทยยังไม่พบงานวิจัยใดที่เกี่ยวข้องกับการให้การปรึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการการรังแกกันของนักเรียนสำหรับ ครูที่ปรึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างมากในการศึกษาและ คาดหวังว่าการศึกษานี้จะส่งผลสัมฤทธิ์ในการร่วมกัน ป้องกันการรังแกกันในโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนที่เป็นทรัพยากร ที่สำคัญให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ต่อการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของ นักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา

สมมติฐานการวิจัย

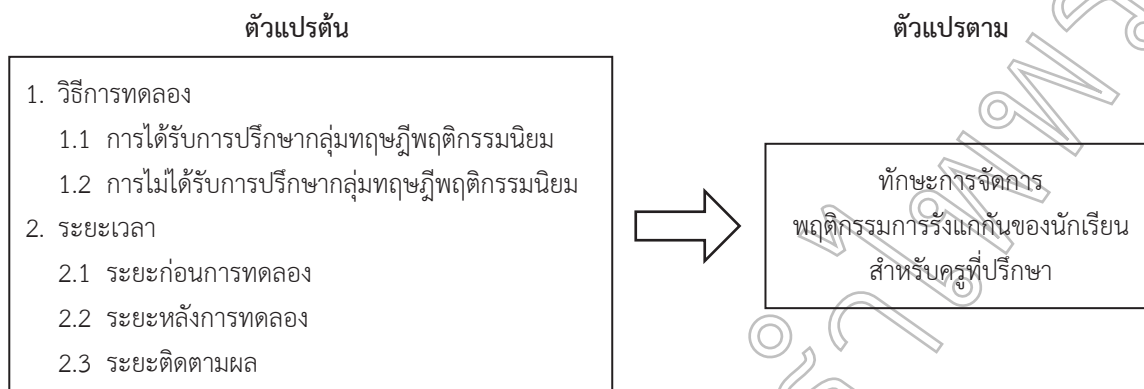
1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการปรึกษากลุ่มทฤษฎี พฤติกรรมนิยมกับระยะเวลาของการทดลอง

2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนในระยะหลังการทดลองและคะแนนระยะติดตามผลการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนหลังการทดลองและคะแนนระยะติดตามผลการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

การเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นฐาน มีรูปแบบการปรึกษาสัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 10 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 60-90 นาที หัวข้อในการปรึกษา มีดังนี้ ครั้งที่ 1 “รู้จักหักได้” ปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธ์ภาพ, ครั้งที่ 2 “รู้เขารู้เรา” การรักษาสัมพันธภาพและการสำรวจตนเอง, ครั้งที่ 3 “รู้จัก รู้ใจ” ร่วมกันตั้งเป้าหมายฝนความเป็นตนเอง, ครั้งที่ 4 “รู้รอด ปลอดภัย” การนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้, ครั้งที่ 5 “ร่วมด้วย ช่วยกัน” ร่วมกันหาทักษะการจัดการมารั้งแก่นักเรียน, ครั้งที่ 6 “ร่วมด้วย ช่วยหา” ร่วมกันหาทักษะการจัดการมารั้งแก่นักเรียนของนักเรียน, ครั้งที่ 7 “รักผูกพัน ไม่ทอดทิ้งกัน” ทบทวนสิ่งที่เรียนรู้และตกลงทำกิจกรรม, ครั้งที่ 8 “รับมือ” ทบทวนสิ่งที่เรียนรู้และตกลงทำกิจกรรม, ครั้งที่ 9 “เป้าหมายมีไว้ให้พุ่งชน” เสริมสร้างความเข้าใจ และความสำคัญของบุคคลต้นแบบ และครั้งที่ 10 ปังฉินนิเทศ ประเมินผล และยุติการให้การปรึกษา

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยข้อกำหนดและแนวทางการดำเนินการด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามรหัสโครงการวิจัย G-HU 294/2566 โดยผ่านการรับรองโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม

การวิจัยในมนุษย์ ที่ IRB4-016/2567 เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 80 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปรึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีเกณฑ์การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สมัครใจเข้าร่วมการวิจัย
2. สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามจำนวนครั้ง
3. เป็นผู้มีสุขภาพจิตปกติ ไม่มีโรคทางจิตเวช
4. ได้คะแนนทักษะการจัดการมารั้งแก่นักเรียนในระดับต่ำถึงปานกลาง จำนวน 20 คน โดยมีลำดับคะแนนดังนี้ คะแนน 1-30

อยู่ในระดับต่ำ คะแนน 31-60 อยู่ในระดับปานกลาง คะแนน 61 ขึ้นไป อยู่ในระดับสูง เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 คน จากการจับสลาก (Random Assignment) โดยผู้วิจัยมีเทคนิควิธีการในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมในการเลือกอาสาสมัครอย่างไม่มีอคติ โดยผู้วิจัยนำคะแนนที่อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง (1-60 คะแนน) ของทักษะการจัดการพฤติกรรม

การร้งแก้กันของนักเรียนโดยนำคะแนนของครูที่ปรึกษาามาจัดเรียงจากน้อยไปหามากและแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ตามลำดับเลขคี่และเลขคู่ จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน

เกณฑ์การคัดออก

1. ผู้เข้าร่วมวิจัยไม่สามารถมาตามนัดได้เกิน 2 ครั้ง
 2. ผู้เข้าร่วมวิจัยขอยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัย
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบประเมินทักษะการจัดการพฤติกรรมกรร้งแก้กัน

(Bullying Management Skills) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารจากข้อคำถาม Bullying Management Skills ซึ่งนำมาจาก Ontario Teachers' Federation (OTF) เพื่อนำมาปรับเป็นข้อคำถามในแบบประเมินทักษะการจัดการพฤติกรรมกรร้งแก้กันของนักเรียน หลังจากนั้นนำข้อคำถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่นำมาใช้โดยปรับข้อคำถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง เสนอรายละเอียดแบบประเมินทักษะการจัดการพฤติกรรมกรร้งแก้กันของนักเรียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้ นำแบบประเมินที่ได้คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) คัดเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5-1.00 ต่ำกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด คัดเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สำหรับข้อคำถามที่ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยตัดข้อคำถามออกเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน เหลือข้อคำถามภายหลังตรวจ IOC จำนวน 30 ข้อ จากทั้งหมด 35 ข้อ ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะการจัดการพฤติกรรมกรร้งแก้กันของนักเรียนที่ปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับบุคลากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยพิจารณาตัดข้อคำถามออก

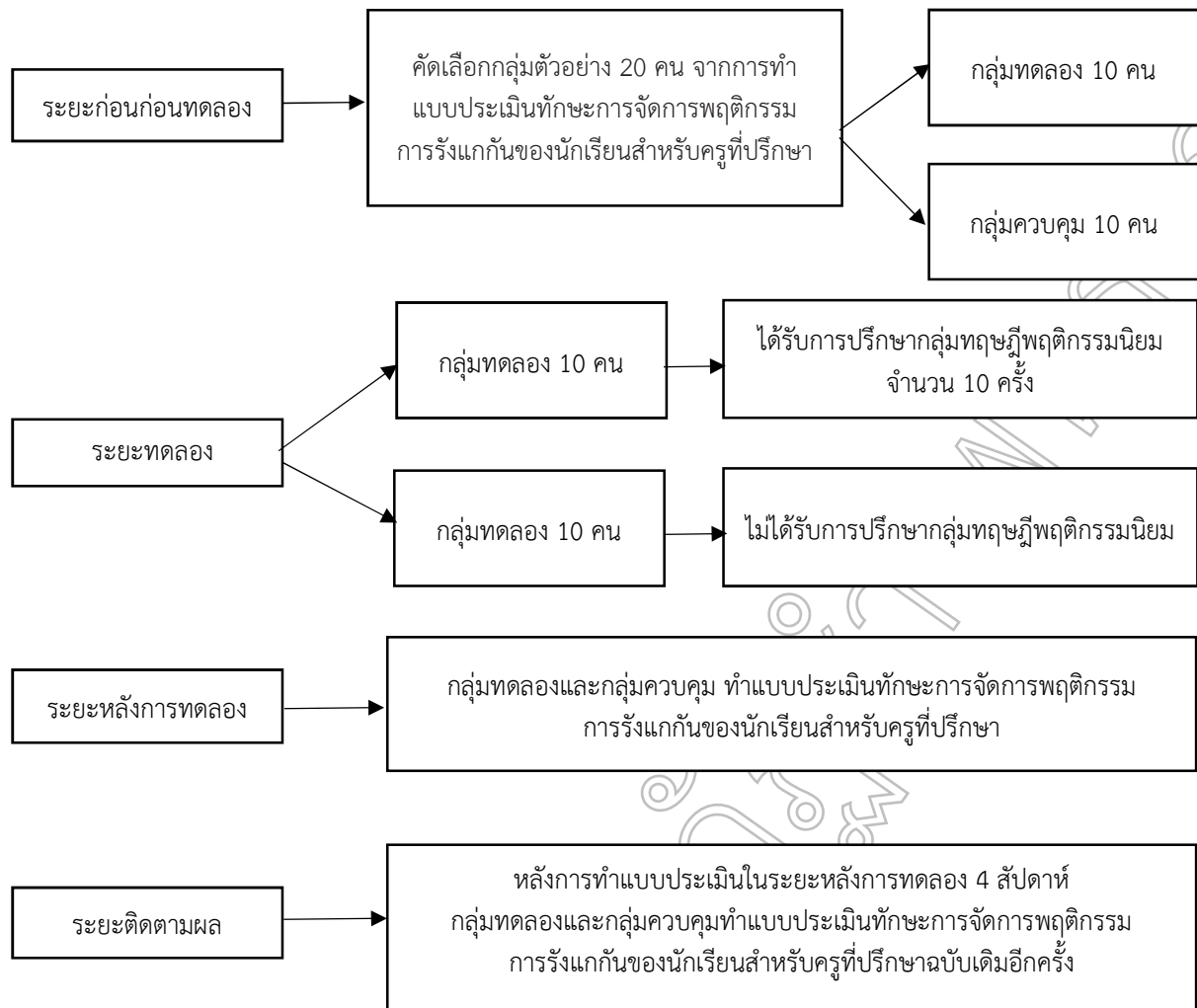
10 ข้อ (คือข้อที่ 7, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 22, 25, 26 ออก) เนื่องจากค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.20 คงเหลือ ข้อคำถาม 20 ข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.943 ผู้วิจัยนำแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพไปดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

2. โปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผู้วิจัยศึกษา ทบทวนวรรณกรรม หลักแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมถึงรูปแบบการปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยม ออกแบบสร้างโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม กำหนดแนวทางและระยะเวลาการดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยมซึ่งประกอบไปด้วยจำนวนทั้งหมด 10 ครั้ง ๆ ละ 60-90 นาที ดำเนินการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดแผนการให้การปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญเพิ่มความชำนาญของผู้วิจัยโดยการฝึกใช้การให้การปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วกับกลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการดำเนินการปรึกษากลุ่มและหาข้อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมก่อนการนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) ชนิด 2 กลุ่ม มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งการทดลองเป็น 4 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล หลังสิ้นสุดโปรแกรมการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อศึกษาผลของการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมกรร้งแก้กันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การทดลองการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรม การรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา ด้วยการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation) ของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นโดยการทดสอบสถิติสำหรับการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยด้วยการทดสอบ Mauchly's test of sphericity เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะของ Compound symmetry โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม Repeated measures analysis of variance: one between-subjects variable and one within-subjects variable (Howell, 2007) และบอแนเฟอร์โรนีส (Bonferroni) เพื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผู้วิจัยได้รวบรวมคะแนนและจัดเรียงข้อมูลคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ด้วยการเรียงคะแนนเป็นรายบุคคลตามระยะการทดสอบ 3 ระยะที่ได้จากแบบประเมิน คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและกลุ่มควบคุม (n = 20)

คนที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ระยะก่อน การทดลอง	ระยะหลัง การทดลอง	ระยะ ติดตามผล	ระยะก่อน การทดลอง	ระยะหลัง การทดลอง	ระยะ ติดตามผล
1	76.00	86.00	97.00	83.00	83.00	79.00
2	73.00	98.00	93.00	79.00	77.00	81.00
3	86.00	99.00	96.00	76.00	87.00	80.00
4	95.00	99.00	96.00	80.00	75.00	81.00
5	82.00	98.00	97.00	78.00	80.00	80.00
6	89.00	99.00	97.00	80.00	89.00	85.00
7	77.00	88.00	91.00	86.00	83.00	87.00
8	82.00	91.00	96.00	79.00	83.00	83.00
9	76.00	87.00	96.00	84.00	81.00	83.00
10	80.00	86.00	94.00	76.00	80.00	84.00
รวม	816.00	931.00	953.00	801.00	818.00	823.00
$\bar{X}$	81.60	93.10	95.30	80.10	81.80	93.10
S.D.	6.79	5.97	2.00	3.31	4.21	2.54

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล เป็น 81.60 (S.D. = 6.79), 93.10 (S.D. = 5.97), 95.30 (S.D. = 2.00) ตามลำดับ กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีคะแนนเฉลี่ยของการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นักเรียนในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล เป็น 80.10 (S.D. = 3.31), 81.80 (S.D. = 4.21), 93.10 (S.D. = 2.54) ตามลำดับ จากนั้นทำการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และคะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อมูลให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด กับขนาดตัวอย่างขนาดเล็ก ตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติ ด้วยการทดสอบ Shapiro-Wilk Test ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบ Shapiro-Wilk Test

Kolmogorov-Smirnov ^a					Shapiro-Wilk		
Group	Statistic	df	Sig.		Statistic	df	Sig.
Pretest	Exp.	.176	10	.200*	.940	10	.552
	Con.	.212	10	.200*	.933	10	.473
Posttest	Exp.	.294	10	.014	.779	10	.008
	Con.	.188	10	.200*	.965	10	.846
Follow	Exp.	.337	10	.002	.808	10	.018
	Con.	.196	10	.200*	.947	10	.634

* This is a lower bound of the true significance

a Lilliefors Significance Correction

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนในระยะก่อนทดลอง มีการแจกแจงแบบปกติ ทั้งกลุ่มทดลอง ($p = .552$) และกลุ่มควบคุม ($p = .473$) ในระยะหลังทดลอง คะแนนกลุ่มทดลองมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ($p = .008$) ขณะที่คะแนนกลุ่มควบคุมมีการแจกแจงแบบปกติ ($p = .846$) และในระยะติดตามผล คะแนนกลุ่มทดลองมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ($p = .018$) ขณะที่คะแนนกลุ่มควบคุมมีการแจกแจงแบบปกติ ($p = .634$)

ตอนที่ 2 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่น ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนโดยใช้สถิติทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated measures ANOVA) ทั้งนี้ก่อนทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นโดยการทดสอบค่า Mauchly's test of sphericity เพื่อตรวจสอบว่าค่าความแปรปรวนของตัวแปรที่ศึกษาว่ามีความแปรปรวนเป็นแบบ Compound symmetry หรือไม่ โดยผลการทดสอบเป็นดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบค่า Mauchly's test of sphericity กลุ่มตัวอย่าง

Within Subject Effect	Mauchly' W	Approx. Chi-Square	df	p	Epsilon		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Felde	Lower-Bound
Interval	.979	.365	2	.833	.979	1.000	.500

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบ Mauchly's test of sphericity พบว่า ค่า Mauchly's W เท่ากับ .979 และค่า $p > 0.05$ ($p = .833$) แสดงว่าเป็นเมทริกซ์ความแปรปรวน

ความแปรปรวนร่วม ไม่ใช่ความแปรปรวนเพียงอย่างเดียว เป็นแบบ Compound symmetry ซึ่งถือว่าเป็นการไม่ละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติ Repeated measures ANOVA

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง

Source of Variation	df	SS	MS	F	p
Between subject	19	1708.600			
Group (I)	1	1109.400	1109.400	33.326*	.000*
SS w/in group	18	599.200	33.289		
Within Subjects	40	1598.000			
Interval (J)	2	723.900	361.950	26.658*	.000*
IxG	2	385.300	192.650	14.149*	.000*
IxSS w/in Group	36	488.800	13.578		
Total	59	3306.600			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษา ระหว่างระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่นของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 การทดสอบผลย่อยผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ดังที่แสดงผลในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

Source of Variation	df	SS	MS	F	p
ระยะก่อนการทดลอง					
Between group	1	11.250	11.250	.395	.538*
Error	18	513.300	28.517		
ระยะหลังการทดลอง					
Between group	1	638.450	638.450	23.917*	.000*
Error	18	480.500	26.694		
ระยะติดตามผล					
Between group	1	845.000	845.000	161.465*	.000*
Error	18	94.200	5.233		

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองต่อคะแนนเฉลี่ยการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาสามารถในการแก้ปัญหาของครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นดังนี้

1. ในระยะก่อนการทดลองครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนไม่แตกต่างกันมาก นั่นคือในระยะก่อนการทดลองครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยมเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนไม่แตกต่างกัน

2. ในระยะหลังการทดลองครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ในระยะติดตามผลครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกัน สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลอง

Source of Variation	df	SS	MS	F	p
กลุ่มทดลอง					
Between subjects	1	440669.400			
Interval	1	1109.400	1109.400	33.326*	.000*
Error	18	599.200	33.289		
Total	20	442378.000			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาในการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า ครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างในการทดสอบผลย่อยแสดงให้เห็นว่าต้องมีระยะเวลาการทดสอบอย่างน้อย 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนน

การเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนของครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นรายคู่ เพื่อแสดงผลระหว่างระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลอง ระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลกับระยะหลังการทดลอง ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni โดยแสดงผลตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีแบบ Bonferroni

เปรียบเทียบรายคู่	MD	SE	p
หลังทดลอง-ก่อนทดลอง	6.600*	1.246	.000*
ติดตามผล-ก่อนทดลอง	7.950*	1.108	.000*
ติดตามผล-หลังทดลอง	1.350	1.138	.753*

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่สูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 คู่ คือ คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระยะติดตามผลการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันในระยะติดตามผลและระยะหลังการทดลอง

สรุปได้ว่า ครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการเสริมสร้างทักษะการจัดการการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในการป้องกันความรุนแรงในสถานศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปและการอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อ 1 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมกับระยะเวลาของการทดลองมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลองต่อทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมแสดงให้เห็นว่า ระยะก่อนการทดลอง ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมในกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อได้รับการปรึกษากลุ่มตามโปรแกรมที่ทาง

ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีผลคะแนนที่แตกต่างกัน ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎี พฤติกรรมนิยมมีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กัน ของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 และระยะติดตามผล พบว่า ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีคะแนนทักษะการจัดการ พฤติกรรมมารั้งแก่กันสูงกว่ากลุ่มควบคุมเช่นกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ และเลือกเทคนิคในการให้การปรึกษาที่ประยุกต์มาจากทฤษฎี การเรียนรู้ ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความหวังที่จะเปลี่ยนแปลงและรู้ ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปได้จริงซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี พฤติกรรมนิยมที่มีความเชื่อมั่นพื้นฐานว่าสมาชิกปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior Modification) โดยเปลี่ยนจากพฤติกรรมเดิม ๆ ไปเป็น พฤติกรรมใหม่ได้ ตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) จึงใช้วิธีทำให้ผู้รับการปรึกษา เกิดการเรียนรู้ ซึ่งแนวปฏิบัติที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ (Richard, 2000 : 287) สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง ผลการปรึกษากลุ่ม พฤติกรรมนิยมต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านของ รัตติกาล สุวรรณโชติ (2562) ที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า วิธีการ ทดลองและระยะเวลาการทดลองส่งผลร่วมกันต่อค่าเฉลี่ยคะแนน การรับรู้ความสามารถของตนเอง

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎี พฤติกรรมนิยมมีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กัน ของนักเรียนในระยะหลังการทดลองและคะแนนระยะติดตามผล การทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีการพัฒนา การเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กันของนักเรียน สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 81.60, 93.10 และ 95.30 ตามลำดับ ผู้วิจัย ใช้เทคนิคการเสริมแรงเมื่อมีการตอบสนองที่ต้องการ เพื่อให้ ผู้ที่ได้รับการปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองในการมองตนเอง เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการใช้ชีวิตเป็นเชิงบวก การให้ การปรึกษาจึงจำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญที่อยู่บนพื้นฐานที่ว่า ผู้รับการปรึกษาต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง เพื่อจะได้รับการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กัน ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระหว่างการรับการศึกษา ได้รับความร่วมมืออันดีสำหรับสมาชิกกลุ่ม ในอันที่จะช่วยกันค้นหา ปัญหาหรือทางออกที่เหมาะสมแท้จริงทั้งนี้โดยที่ต่างฝ่ายอาจจะ ไม่เข้าใจมาก่อน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส หรันตะ (2560) เรื่อง ผลของโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบ พฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กและเยาวชน

ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปัตตานี โดยใช้ โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมกับกลุ่มที่เข้าร่วม โปรแกรมการอบรมตามปกติของสถานพินิจ ซึ่งมีอายุระหว่าง 11-18 ปี ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 60-90 นาที พบว่า เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วม โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนา จิตสาธารณะ มีจิตสาธารณะหลังการเข้าร่วมการทดลองสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎี พฤติกรรมนิยม มีคะแนนทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กัน ของนักเรียนหลังการทดลองและคะแนนระยะติดตามผลการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จากผลการวิจัยพบว่า ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ครูที่ปรึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีคะแนน เฉลี่ยทักษะการจัดการพฤติกรรมมารั้งแก่กันของนักเรียนสูงกว่า ครูที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับการปรึกษา อภิปรายได้ว่า การปรึกษาทฤษฎี พฤติกรรมนิยมมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างทักษะการจัดการ มารั้งแก่กันของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา เนื่องจากหลังจากที่ได้รับการ ปรึกษาในครั้งสุดท้าย และหลังจากการปรึกษาล่าสุดท้าย นับไปอีก 1 เดือน คะแนนเฉลี่ยของครูที่ปรึกษาที่ได้รับการปรึกษา สูงกว่าครูที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับการปรึกษาทั้งสองระยะ ในขณะที่ คะแนนเฉลี่ยทักษะการจัดการมารั้งแก่กันของนักเรียนโดย ครูที่ปรึกษาที่ไม่ได้รับการปรึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าอย่างต่อเนื่อง ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ผลการวิจัยนี้สอดคล้อง กับงานวิจัยของ อุสมาน สะอิด (2563) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้โปรแกรมการให้การ ปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้แนวคิด พฤติกรรมนิยมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน พบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมก้าวร้าว ลดลงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการให้การปรึกษา แบบกลุ่มโดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยมมีทักษะการจัดการพฤติกรรม มารั้งแก่กันสูงกว่าครูที่ปรึกษากลุ่มควบคุม สมมติฐานนี้จึงได้รับ การสนับสนุน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษากลุ่มควบคุม ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มโดยใช้แนวคิดทฤษฎี พฤติกรรมนิยม โดยมิได้มุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงเหมือนกลุ่มที่ได้รับ การให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่ใช้แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ได้นำ หลักเรื่องของการเสริมแรง การเรียนรู้จากตัวแบบ และการฝึก พฤติกรรมกล้าแสดงออก ซึ่งในการดำเนินการจัดโปรแกรม ผู้วิจัย ได้นำกระบวนการให้การปรึกษาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

(Behavior Modification) ให้กับสมาชิกกลุ่มทำให้เปลี่ยนจากพฤติกรรมเดิม ๆ ไปเป็นพฤติกรรมใหม่ได้ โดยมีลักษณะทำให้สมาชิกกลุ่มมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หมดไป (Eliminate Undesirable Behavior) หรือพฤติกรรมที่ทำให้ผู้รับการรักษาลำบากยุ่งยากใจหมดไป (Over Symptom of the Patient's Difficulties) สร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นร่วมกันในกลุ่ม เพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นและทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นจะคงทนต่อไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม เช่น ทักษะการสร้างสายสัมพันธ์ ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการทำความเข้าใจ ทักษะการสะท้อนความรู้สึก ทักษะการเรียบและการฟัง ทักษะการทบทวนประโยค ทักษะการให้ความเข้าใจและทักษะการสรุป เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มสามารถพัฒนาการชีวิตของตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมายของพฤติกรรมที่ครูที่ปรึกษาระบุไว้ตั้งแต่กิจกรรมแรก ดังตัวอย่างการให้การปรึกษากลุ่มครั้งที่ 3 กิจกรรม “ร่วมด้วย ช่วยกัน” ร่วมกันหาทักษะที่นำมาใช้ในการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียน โดยสมาชิกกลุ่มมีการเสนอว่าการให้การปรึกษาจะเกิดประสิทธิภาพขึ้นได้ กระบวนการให้ความช่วยเหลือที่เกิดจากสัมพันธภาพของบุคคลอย่างน้อย 2 คน คือ ผู้ให้การปรึกษาและผู้รับการปรึกษา โดยผู้ให้การปรึกษาควรมีลักษณะส่วนบุคคลที่เอื้อต่อการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มีความรู้และทักษะในการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังประสบความยุ่งยากใจ หรือมีความทุกข์และต้องการความช่วยเหลือให้เข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการตัดสินใจ และหาทางออกเพื่อลดหรือขจัดความทุกข์ ความยุ่งยากใจด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และช่วยให้บุคคลมีความสุขทางจิตและสุขภาพกายที่ดีขึ้น

โปรแกรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทำให้ครูที่ปรึกษาที่เข้ารับการปรึกษามีโอกาสได้ทบทวนตลอดจนสำรวจเรื่องราว สร้างความเชื่อมโยงของกิจกรรมที่นำไปสู่ผลลัพธ์ ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สร้างสภาพการเรียนรู้ใหม่ มีการกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยเปลี่ยนจากพฤติกรรมเดิม ๆ ไปเป็นพฤติกรรมใหม่ จะใช้วิธีการให้ผู้รับการปรึกษาเกิดการเรียนรู้ (Learning) ตลอดจนทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หมดไป (Eliminate Undesirable Behavior) หรือพฤติกรรมที่ทำให้ผู้รับการรักษาลำบากยุ่งยากใจหมดไป (Over Symptom of the Patient's Difficulties) สร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้น เพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น และทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นจะคงทนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ รอดพันธ์ (2559) ที่ทำการ

ศึกษาเพื่อพิสูจน์ว่าทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถใช้ได้ผลในการปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมให้แก่กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 10 คน ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยการศึกษาเน้นไปที่พฤติกรรมของมนุษย์จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus - Response) การเรียนรู้จากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยการทดสอบโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมไม่เหมาะสมทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้ารับการปรึกษา หลังการปรึกษา และมีการติดตามผล 10 ครั้ง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมไม่เหมาะสมชุดเดียวกัน หลังการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมแล้วเสร็จ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลดลง

สรุปได้ว่าการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีผลต่อการเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาได้รูปแบบของการให้การปรึกษาเป็นแบบกระชับ ตรงประเด็นกับการเสริมสร้างทักษะของครูที่ปรึกษา ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สร้างสภาพการเรียนรู้ใหม่ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้รับการปรึกษาให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับการปรึกษาและผู้ให้การปรึกษาว่าต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร กำหนดเป้าหมายพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไรและจะดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมาย โดยผู้รับการปรึกษาต้องรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น หลังจากยุติการปรึกษาผู้รับการปรึกษาได้เรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ในการดำรงชีวิต และสามารถนำวิธีการเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อตนเองในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาในการนำไปใช้ควรศึกษาความแตกต่างของแต่ละสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากต้องใช้เทคนิคที่มีความเฉพาะเจาะจง อาศัยประสบการณ์ และความชำนาญในการปรึกษา

1.2 การเสริมสร้างทักษะการจัดการพฤติกรรมการรังแกกันของนักเรียนสำหรับครูที่ปรึกษาเป็นรูปแบบที่จัดทำขึ้นตามความเหมาะสมสำหรับครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นวิทยากร หากนำไปใช้กับกลุ่มวัยอื่น ๆ ควรมีการนำไปปรับเนื้อหาให้ตรงกับบริบทที่จะนำไปใช้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สามารถใช้เทคนิคในการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งมีอย่างหลากหลาย รวมถึงองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ประสบการณ์ การฝึกอบรม ความรู้และทักษะของผู้ให้การปรึกษาได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. การสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “บุลลี กลั่นแกล้ง ความรุนแรงในสถานศึกษา”. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://dmh.go.th>. 2563.

เกษตรชัย และทีม, และอุทิศ สังขรัตน์. (2557). ปัจจัยในการพยากรณ์พฤติกรรมการรังแกของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา. **วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. 54(1): 227-258

ดาร์รัตน์ สุนทรมณีรัตน์. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://so05.tci-thaijo.org>. 2556.

ธีระยุทธ อธิโรจน์. ผลการปรึกษากลุ่มแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://webopac.lib.buu.ac.th/catalog/BibItem.aspx?BibID=b00223223>. 2555.

ทิพย์วรรณ จุฬารัตน์ และคณะ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น (12-25 ปี) ในตำบลโพไร่หวาน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. ใน **การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ครั้งที่ 6 “การศึกษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, สงขลา**.

รัตติกาล สุวรรณโชติ. (2562). ผลการปรึกษากลุ่มพฤติกรรมนิยมต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัศมีแสง หนูแบนน้อย, ทศนา ทวีคุณ, และพัชรินทร์ นันทจันทร์. (2561). การเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมรังแกกันในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. **วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต**. 32(3): 13-32.

วรรณ เสนียวงศ์, ทรงวุฒิ อยู่เอี่ยม และเพ็ญภา กุลนภาดล. ผลการปรึกษากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมต่อความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย. **บทความวิจัยมหาวิทยาลัยบูรพา**. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (2019): สิงหาคม 2562. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/204388>. 2562.

วิมลวรรณ ปัญญาอ่อน. (2562). การป้องกันและจัดการการรังแกกันในโรงเรียน. **วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย**. 27(2): 133-144.

อุสมาน สะอิด. (2563). ผลของการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มโดยใช้แนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. **วารสารสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์**. 10(2).

โองการ หรินเต๊ะ. ผลของโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี. [online]. เข้าถึงได้จาก : <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/12146/1/TC1530.pdf>. 2561.

Amanda B. Nickerson. Preventing and Intervening with Bullying in Schools: A Framework for Evidence-Based Practice. [online]. Available : https://www.researchgate.net/publication/318894202_Preventing_and_Intervening_with_Bullying_in_Schools_A_Framework_for_Evidence-Based_Practice. 2019.